

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VSTUPNÍ ANALÝZA

POLIČKA

prosinec 2017

Text neprošel jazykovou úpravou

Mgr. Martin Šmoldas, DiS.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování, Úřad vlády ČR

APZ – Aktivní politika zaměstnanosti Úřadu práce

BD – Bytové družstvo

ČSÚ – Český statistický úřad

HN – Dávky hmotné nouze

IROP – Integrovaný regionální operační program

KoP ÚP – Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR

MAS – Místní akční skupina

MěÚ – Městský úřad

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MP – Městská policie

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

NNO – Nestátní nezisková organizace

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

OSM – Odbor správy majetku městského úřadu

OSVZ – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

OP Z – Operační program zaměstnanost

ORP – Obce s rozšířenou působností

OSPOD – Orgán sociálně právní ochrany dětí

SFRB – Státní fond rozvoje bydlení

SÚPM – Společensky účelné pracovní místo (nástroj APZ)

SVBJ – Společenství vlastníků bytových jednotek

SVL – Sociálně vyloučená lokalita

VPP – Veřejně prospěšné práce (nástroj APZ)

Obsah

Seznam zkratk.....	2
Úvod	2
Metodologie	3
Základní sociodemografická charakteristika města	4
Demografický vývoj	5
Popis problematiky sociálního vyloučení v Poličce	8
Sociální problematika a problematika bydlení.....	8
Sociální byty města Polička	9
Ubytovací kapacity města pro sociálně znevýhodněné	11
Ubytovna pro muže	11
Ubytovna pro ženy nebo rodiny	12
Další kapacity krizového bydlení	13
Kapacity bydlení nebo pobytové kapacity pro seniory	14
Počet osob v Poličce ohrožených bezdomovectvím či bytovou nouzí.....	14
Cílové skupiny osob ohrožených ztrátou bydlení dle typologie <i>Ethos</i>	15
Kategorie Ethos – bez střechy	15
Kategorie Ethos – bez bytu.....	17
Kategorie Ethos – nevyhovující nebo nejisté bydlení	17
Další skupiny obyvatel ohrožené v Poličce a ORP bytovou nouzí a sociálním vyloučením	19
Příjmová chudoba.....	19
Nezaměstnanost v Poličce a ORP	19
Příjemci dávek hmotné nouze.....	19
Lidé ohrožení dluhy a exekucemi	20
Sociální služby, pobytové kapacity, plánovaná opatření a potřeby.....	23
Indikátory a check listy	24
Bydlení	24
Zaměstnanost	28
Zadluženost	29
Sociální služby.....	30
Bezpečnost	32

Úvod

Následující zpráva předkládá výsledky výzkumu realizovaného pracovníky Odboru pro sociální začleňování (Agentury) Úřadu vlády ČR v období od června do září 2017. Hlavním cílem výzkumu bylo zmapování, identifikace a popis skupin obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením, původu a historii sociálních problémů a mechanismů, které v současné době přispívají k jejich prohlubování

Předkládaný dokument má posloužit jako základní podkladový materiál pro efektivní spolupráci Agentury, města Polička a jejich partnerů sdružených v tzv. lokálním partnerství (dále jen LP). Členům LP bude zpráva k dispozici jako podklad pro projektové aktivity a systémová opatření zaměřená na problematiku sociálního vyloučení a zároveň poslouží jako materiál pro další analytickou práci Agentury a pro interní evaluaci výsledků vlastní činnosti. Studie bude také jedním z podkladových dokumentů pro vytvoření tzv. *Plánu vzdálené podpory ASZ pro město Polička*.

Kromě vlastního popisu situace je zpráva založená na shromážděných indikátorech a tzv. check listech, které kvantifikují míru vybraných aspektů sociálního vyloučení a opatření města, které v souvislosti s danou problematikou podniklo.

Metodologie

Předkládaná práce kombinuje kvalitativní a kvantitativní výzkumné metody a pracuje tedy jak s „tvrdými“ faktografickými, historickými a statistickými daty, tak i s osobními a profesními postřehy, zkušenostmi a hodnocením oslovených místních aktérů či respondentů. V rámci výzkumu byly použity následující metody:

- **„Desk research“**, neboli sekundární analýza dat, která slouží k vyhodnocování informací z datových matic vytvořených pro potřeby výzkumu, z odborných studií a textů, úředních a městských dokumentů či archivních pramenů.
- **Hlubkové strukturované nebo polo-strukturované rozhovory** probíhaly s tzv. institucionálními aktéry¹, tedy se zástupci institucí, organizací, či firem, jež se problematikou sociální vyloučení přímo zabývají, nebo se jich alespoň nějakým způsobem dotýká.
- **Doplňkové rozhovory realizované (elektronickou poštou nebo telefonicky)** s představiteli vybraných obcí ORP Polička a s dalšími institucionálními aktéry.
- **Pozorování a mapování v terénu**, v identifikovaných lokalitách či domácnostech samostatně, nebo v doprovodu zaměstnanců MěÚ Polička či jiných osob.
- **Zpracování a interpretace dat** pomocí programů MS Excel a ARCGIS.

Veškeré informace použité v této studii byly získány se souhlasem respondentů a s vědomím účelu, k němuž budou využity. Data jsou zpracovávána anonymně a osobní sdělení jsou v textu označena písemnou zkratkou. Rovněž statistická data jsou uváděna v agregované podobě tak, aby byla zachována ochrana osobních údajů dotčených osob.

Jednotlivá tvrzení a výzkumné závěry v této zprávě vznikala převážně komparací kvalitativních dat získaných přímo v terénu, se statistickými údaji od institucí. Pokud se k danému tvrzení nepodařilo získat potřebné statistické údaje, ověřování pravdivosti probíhalo metodou tzv. *triangulace*, tedy potvrzením informace minimálně ze tří na sobě nezávislých zdrojů. Některé číselné údaje se kterými v textu pracujeme, se nepodařilo stoprocentně ověřit, a proto je uvádíme jako kvalifikované odhady v určitém rozmezí nebo s předpokládanou odchylkou.

Vzhledem k časovému rozpětí výzkumu (červen až září 2017), je nutné vzít v úvahu, že se některé uváděné údaje mohou mírně lišit od aktuálního stavu v době finalizace analýzy.

¹ Institucionální aktéři jsou dále v textu označováni rovněž jako *systémoví aktéři* nebo jen *aktéři*.

Základní sociodemografická charakteristika města

Mapa 1 – Polička (Zdroj: www.googlemaps.com)

Město Polička se nachází v Pardubickém kraji, přibližně 65 km jihovýchodně od krajského města Pardubic a v bezprostřední blízkosti hranic Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Polička je správním centrem ORP, které zahrnuje 20 obcí s celkovými 19 550 obyvateli², přičemž k 31. 12. 2016 činil počet obyvatel samotného města 8746 osob³. Polička leží na regionální železniční trati spojující Svitavy a Žďárec u Skutče a na důležité vnitrostátní silnici č. 34, vedoucí ze Svitav do Českých Budějovic. Město a celý region jsou kvůli své poloze a obtížnější dostupnosti z velkých měst někdy označovány jako vnitřní periferie.

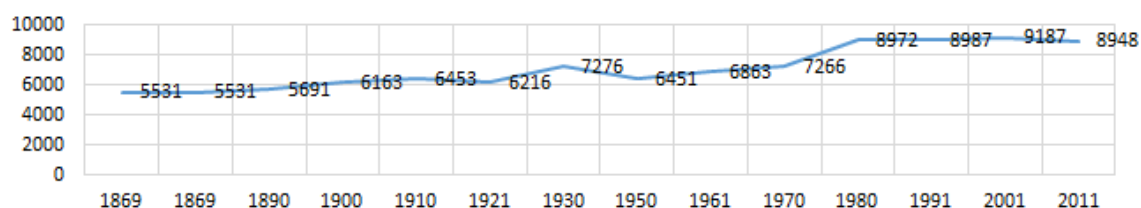
Polička se dle celé řady aktérů vyznačuje silnou lokální identitou a výrazným sepětím občanů s městem (včetně těch, kteří zde již nežijí). Nabízí řadu příležitostí ke sportovnímu a kulturnímu vyžití a v poslední době také pracovních příležitostí, především v místních průmyslových podnicích. Město je rovněž považováno i za klidné a bezpečné místo pro rodinný život, nabízející například zázemí volných míst v mateřských školkách nebo volnočasových aktivit ve spolcích a rodinných centrech. I přes to však odsud průběžně odcházejí hlavně mladší a kvalifikovanější obyvatelé, kteří se usazují ve větších městech, kde je větší šance pro přiměřené pracovní uplatnění, i možnosti vhodného bydlení odpovídající platovým podmínkám. Řada lidí by přitom v Poličce zřejmě i ráda zůstala, nicméně ve město nenacházejí adekvátní příležitosti, pracovní podmínky a nabídku bydlení.

² [Český statistický úřad](#): Počet obyvatel v ORP k 31. 12. 2016. Polička 25. července 2017. [Dostupné online](#). [cit. 2017-07-25]

³ [Český statistický úřad](#): Počet obyvatel v obcích k 31. 12. 2016. Polička 25. července 2017. [Dostupné online](#). [cit. 2017-07-25]

Vývoj počtu obyvatel města Polička

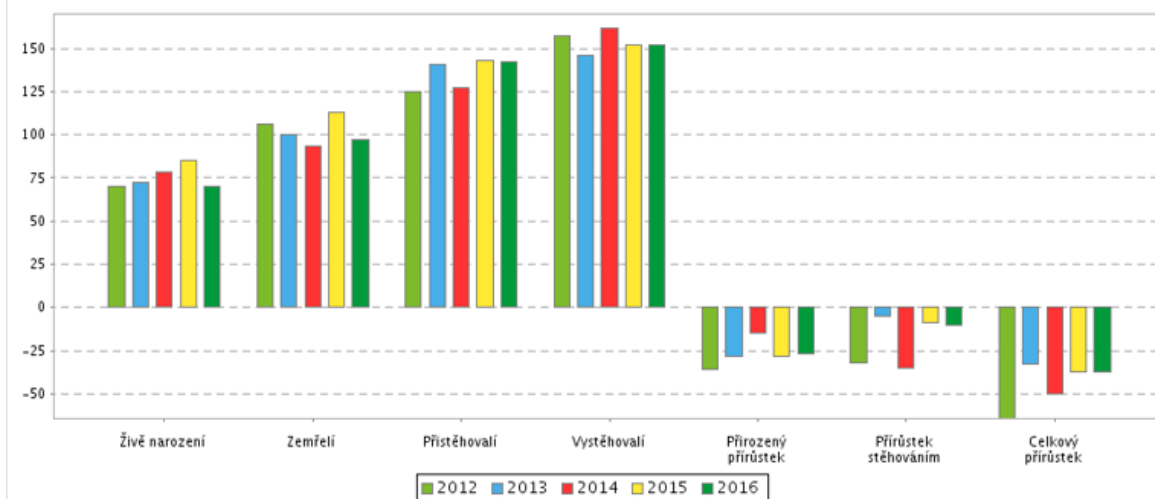

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Polička (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Demografický vývoj

Demografický vývoj města Polička nezaznamenal v minulosti žádných dramatických výkyvů. Přibližně do roku 1997 počet obyvatel velmi pozvolna stoupal a od roku 1999 naopak pomalým tempem klesá. Kvůli setrvalému poklesu je současný stav obyvatel srovnatelný přibližně s polovinou 70. let (patrné z grafu 1). Hlavním faktorem, který se podílí na klesajícím počtu obyvatel, je jejich stěhování z města (viz graf 2), které (spolu s vyšší mírou úmrtnosti ve srovnání s porodností) mírně převyšuje přírůstek. **V letech 2012 – 2016 ubývalo městu průměrně 45 obyvatel ročně (celkem 225). Z toho se v průměru 154 z nich ročně vystěhovalo (celkem 769). Počet vystěhovalých převyšoval za posledních 5 let přistěhovalé o 91.**

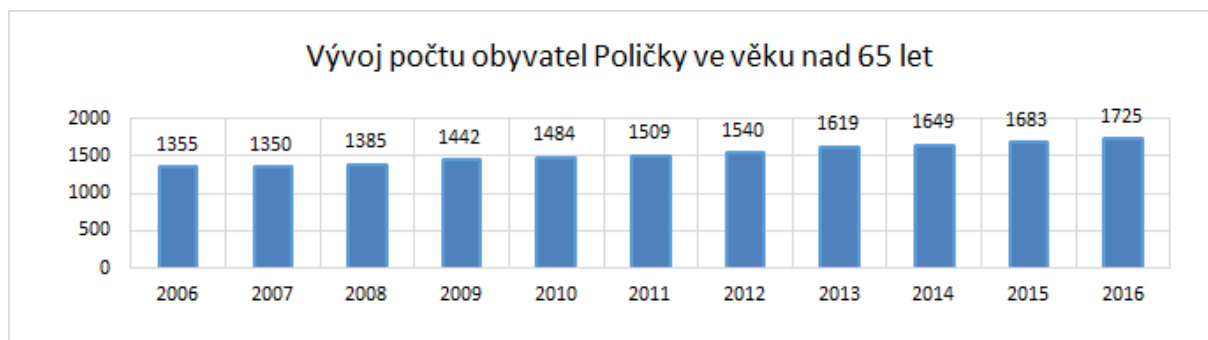
Pohyb obyvatel

Kód: PU-DEM-OB2/3

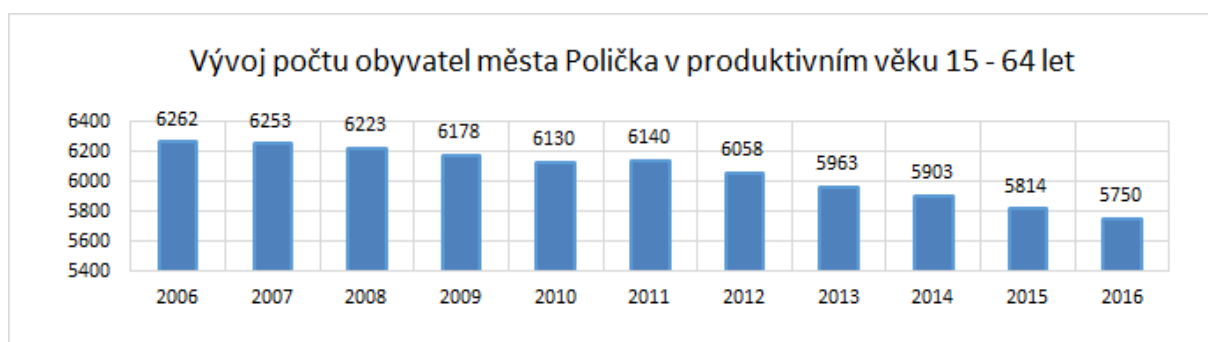
Graf 2 - Úbytek a přírůstek obyvatel v Poličce v letech 2012 – 2016 (Zdroj: ČSÚ)

Kromě celkového úbytku obyvatel se také zvyšuje průměrný věk a narůstá počet obyvatel nad 65 let. Těch, oproti stavu před 10 lety, v Poličce přibýlo až o 27 % (z 1355 v roce 2006 na loňských 1725).

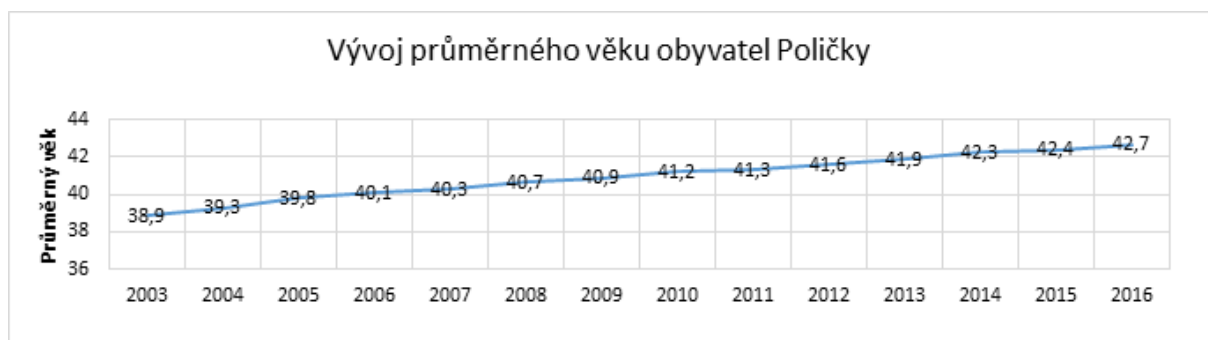
Graf 3 - Vývoj počtu obyvatel Poličky ve věku nad 65 let (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Zároveň rapidně ubývá obyvatelstva v produktivním věku, za posledních 10 let o více než 500 lidí (8 %). To může do budoucna způsobovat značné problémy i místnímu podnikatelskému sektoru a zvyšovat poptávku po zahraniční pracovní síle.

Graf 4 - Vývoj počtu obyvatel Poličky v produktivním věku (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Ve stejném období se zvýšil také průměrný věk občanů Poličky, a to ze **40,1 na 42,7**, tedy celkem o **2,6 roku**.

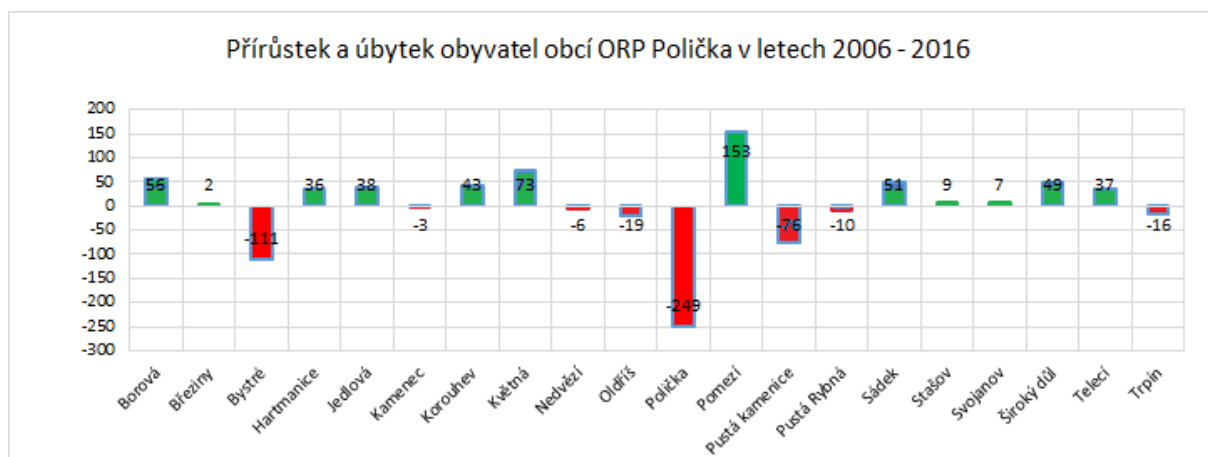
Graf 5 - Vývoj průměrného věku obyvatel Poličky (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Podobný vývoj lze vysledovat i ve většině ostatních obcí ORP Polička, kde se rovněž potýkají s rostoucím počtem starších lidí a tedy i s nárůstem průměrného věku. Některé ukazatele demografického vývoje se však u části obcí liší.

Celkový počet obyvatel ORP klesá přibližně od roku 2006 (ačkoliv předtím však několik desetiletí setrvale narůstal). U části obcí však počet jejich obyvatel více či méně pozvolna roste. Jedná se například o Borovou, Korouhev, Květnou, Sádek, Široký důl a další. Nejvíce je tento trend patrný v obci **Pomezí, kam se za posledních 10 let přistěhovalo 293 nových obyvatel.**

Jak ukazuje graf 6, **nejvyšší úbytek obyvatel v absolutních číslech zaznamenalo samotné město Polička.**

Graf 6 - Přírůstek a úbytek obyvatel obcí ORP Polička v letech 2006 – 2016 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Popis problematiky sociálního vyloučení v Poličce

V Poličce ani ve spádových obcích ORP se nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita. Je zde však několik míst, kde žije větší množství osob, které jsou sociálním vyloučením ohroženy. Kromě dvou ubytoven v Poličce, o kterých bude ještě řeč, se jedná o soubor bytových domů při nádražní kolonii v obci Květná, bytové domy v tzv. Bořinách při areálu poličských strojírny a městské sociální byty v Poličce. Ani v těchto objektech však nedosahuje míra vyloučení zatím žádných závratných čísel. Většina lidí je zde například zaměstnána a počet příjemců dávek HN je zanedbatelný. Určité problémy tak vystupují pouze ve srovnání se standardem Poličky, kde je obecně míra vyloučení poměrně nízká.

Samostatnou kapitolou mezi vyloučenými lokalitami je bezdomovecký squat, tzv. Depo, o kterém se zmiňujeme níže.

Kromě zmíněných rizikových míst jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením rovnoměrně rozloženy na území města a ostatních obcí ORP. Největší sociální problémy regionu souvisí s všeobecným nedostatkem bytů, ať už k pronájmu či do osobního vlastnictví. Tento nedostatek se týká všech sociálních skupin, ale na sociálně slabé pochopitelně dopadá nejvíce. Z těchto důvodů jsme v Poličce stanovili problematiku bydlení jako prioritní.

Sociální problematika a problematika bydlení

V Poličce je v současné době akcentována problematika nedostatku bydlení pro mladé rodiny s dětmi nebo mladé páry, které v Poličce nemohou sehnat byty za ceny odpovídající místním podmínkám. Jednoduše řečeno má však problém se sháněním bytů v Poličce téměř každý zájemce, protože volné bytové kapacity jsou velmi omezené. A to jak u městských bytů, tak i na soukromém trhu s nemovitostmi.

Z hlediska sociální problematiky to představuje hlavně kritický nedostatek bytů a ubytovacích kapacit pro ohrožené rodiny, samoživitelky či osoby či jednotlivce ohrožené ztrátou bydlení (včetně například seniorů s nízkými příjmy) nebo pro ty, kteří jsou již na ulici. Pro uvedené skupiny sociálně potřebných je v městském bytovém fondu vyčleněno **pouze 12 tzv. sociálních bytů** v domě na Smetanově 309 a ve spolupráci se soukromými provozovateli také **přibližně 35 míst ve dvou místních ubytovnách**. Tyto kapacity bývají po většinu roku naplněny a málokdy se uvolňují. **Město tedy zajišťuje nebo zprostředkovává bydlení pro cca 55 osob ohrožených sociálním vyloučením (odhadem 25 žen, 22 mužů a 8 dětí)**. K tomu lze přiřadit ještě 80 bytů v penzionu DPS a 6 bezbariérových bytů pro osoby limitované věkem nebo zdravotním stavem, **kde dohromady žije cca 105 lidí. Do sociálního bydlení můžeme zahrnout také jeden městský byt v obci Pomezí vymezený pro potřeby Dětského domova Polička, kde jsou 3 - 4 děti**. Jakkoliv se mohou zdát na první pohled tyto kapacity dostatečné, dle našich zjištění jsou (zvláště pak pro osoby ohrožené sociálním vyloučením), podhodnocené a neodpovídají reálnému množství nebo potřebám osob v tíživé bytové situaci. To ostatně odpovídají i zjištění z *Komunitního plánu sociálních služeb města Polička* z roku 2015: „*Polička se dlouhodobě potýká s nedostatkem dostupného sociálního bydlení. Vzhledem k nedostatečnému počtu takovýchto bytů v Poličce nelze posouvat rodiny do jiných forem bydlení i v případě, že rodina chce a své problémy řeší. Často se jedná o matky*

*samoživitelky, rodiny v dluhové pasti, bez pravidelného příjmu, rodiny, které nemají dostatečné kompetence pro udržení dlouhodobého nájemního bydlení, nebo tyto kompetence mají, ale jsou ze strany soukromých pronajímatelů vnímány jako rizikové.*⁴

Přitom právě rodiny či jednotlivci ohrožení ztrátou bydlení se v Poličce a obcích ORP potýkají se závažnými sociálními problémy a **nemohou často dosáhnout na standardní nájemní bydlení kvůli vysokým kaucím, drahým pronájmům nebo kvůli předsudkům či předchozím špatným zkušenostem pronajímatelů**. Problémem je také opakovaně zmiňovaný nedostatek bytů obecně. Míra závažnosti sociálních problémů v Poličce je sice v porovnání s jinými obcemi, kde ASZ působí podstatně nižší, nicméně dle řady oslovených aktérů počet lidí, kteří se ocitají v nepříznivé bytové situaci, i tak narůstá, aniž by přitom průběžně vznikaly další potřebné kapacity k bydlení.

Z uvedených důvodů jsme danou problematiku v této analýze, a potažmo i v partnerství ASZ s městem Polička stanovili jako jednu z prioritních.

Obrázek 1 - Sociální byty na Smetanově 309 (dům uprostřed, foto: Martin Šmoladas)

Sociální byty města Polička

Pro nízkopříjmové skupiny osob nebo rodiny a jednotlivce ohrožené z ekonomických důvodů sociálním vyloučením jsou v bytovém fondu města vyčleněny tzv. sociální byty na ulici Smetanova 309. Jedná se celkem o **12 malometrážních bytů o rozměrech 16 – 31 m² a dispozicích 1 + kk nebo 1 + 1**. Byty se nachází ve starším bytovém domě v blízkosti centra města a jejich technický stav odpovídá stáří objektu. V domě byly realizovány některé dílčí opravy a investice, například výměna oken a vchodových dveří nebo oprava střechy. **Dům však**

⁴ OSVZ MĚÚ POLIČKA. : *KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB pro město Poličku a části Střítež, Lezník a Modřec rok 2017–2020* [online]. Polička, 2017 [cit. 2017-09-20]. S. 16.

není zateplen a jednotlivé byty jsou vytápěny zastaralými akumulacími kamny, což způsobuje, že platby za energie nájemníků obvykle převyšují vlastní cenu nájemného. Jinak je ovšem technický stav objektu uspokojivý a situace většiny obyvatel stabilizovaná. Hlavním problémem zůstává, že celkový počet bytů je nízký a prostorové dispozice pro větší rodiny nedostatečné. Proto jsou některé z bytů přeplněné a podmínky jejich obyvatel nevyhovující. Část nájemníků rovněž poukazuje na nekontrolovaný pohyb cizích osob v domě a občasné krádeže věcí, nicméně většina obyvatel je v domě vesměs spokojena.

Pro přidělování sociálních bytů není stanovený žádný závazný systém, který by například určoval maximální délku pronájmu (vč. opakovaného) a specifikoval přesná kritéria potřeby. Byty jsou tak přidělovány podle momentální nouze rodin a hlavně kapacity uvolněných bytů. Na nepříliš jasná kritéria potřeby, např. u některých dlouhodobě bydlících nájemníků bylo opakovaně poukazováno částí obyvatel domu i některými systémovými aktéry. Obyvatelé sociálních bytů však prakticky nemají žádnou jinou alternativu, protože tyto byty jsou pro ně jediné dostupné a přijatelné výší nájmu i absencí vstupní kaucí. Dalšímu posunu a zlepšení jejich situace brání neexistence jiné možnosti náležitého standardního bydlení a na soukromém trhu zase vysoké nájem, kaucí a někdy i předsudky pronajímatelů. *„Pro svobodnou matku s dítětem jako já, je to strašně těžké všechno poplatit, takže díky bohu, že je tady nájemný takový, jaký je. Ale kdybych se chtěla přestěhovat do nějakého jiného normálního bytu, tak bych to sama neutáhla.“⁵*

Smlouvy v sociálních bytech jsou obvykle uzavírány na 3 měsíce, ale v případě placení jsou vždy prodlužovány a stávají se tak de – facto trvalým provizoriem. V sociálních bytech města na Smetanově ulici 309 nyní žije celkem asi 20 lidí, z toho asi 4 – 5 nezletilých. Zhruba 8 z 12 bytů je obýváno jednotlivci, z velké části starobními či invalidními důchodci a zbytek tvoří 3 neúplné rodiny a jedna rodina úplná, doplněná o širší příbuzenstvo. Obyvatelé 5 - 6 domácností mají standardní zaměstnání. Obyvatelé dvou domácností jsou příjemci dávek HN. Sociální práce zde probíhá pouze v omezené míře v rámci výkonu OSPODu, OSVZ (např. opatrovnictví) a SAS Šance pro rodinu, není však zaměřena přímo na bydlení a nemá za tak za primární cíl systematicky zvyšovat kompetence k samostatnému bydlení.

Vzhledem k dlouhodobé naplněnosti kapacity sociálních bytů, jsou pracovníci OSM a OSVZ nuceni odkazovat další uchazeče o sociální bydlení na sociální byty v jiných obcích, např. v Květné, Telecím, Sebranicích⁶ nebo v krizových případech na městskou ubytovnu, ubytovnu firmy Ligamen či azylové domy v okolí. Nejbližší AD pro matky s dětmi se nacházejí ve Svitavách, Koclířově a také v obci Hamry u Hlinska

⁵ Osobní sdělení respondentky OL 1. Vlastní terénní záznamy.

⁶ Zmíněné obce spolupracují při zajištění sociálního bydlení rovněž s Azylovým domem v Koclířově, Domem na půli cesty v Květné a dalšími NNO nebo jinými organizacemi.

Vzhledem k výši nájemného plní de - facto sociální funkci také většina ostatních bytů ve vlastnictví města. Například 15 tzv. zbytkových bytů, které se neprodaly během privatizace v jednotlivých domech, byty v DPS nebo tzv. bezbariérové byty. Podrobnosti viz strana 31 a 33.

Ubytovací kapacity města pro sociálně znevýhodněné

Kvůli absenci azylových domů nebo jiných bytových alternativ začaly tuto funkci v Poličce suplovat dvě zdejší ubytovny, které nyní využívají sociálně slabší obyvatelé.

Ubytovna pro muže

Muži jsou od června roku 2016 ubytováni na ubytovně města Poličky, na ulici Střítežské 399, jejíž přízemí si město pronajalo od soukromého majitele, firmy Faulhammer. Počet lůžek vyhrazených pro ubytovnu je 15. Ty jsou v současné době téměř plně obsazena (v době výzkumu 14 osob). O provoz se stará správce pověřený městem. Z celkového počtu obyvatel pracuje asi 9 lidí, z toho 8 na VPP a 1 na klasický úvazek (zaměstnavatelé pro VPP jsou město Polička, Květná Zahrada nebo firma TES). Zbytek osob jsou starobní či invalidní důchodci (cca 5), případně příjemci dávek hmotné nouze. **Zhruba polovina obyvatel ubytovny pochází z okolních obcí ORP⁷ a zbytek pochází přímo z Poličky.** Případy lidí, kteří by neměli žádné vazby s regionem, bývají na ubytovně spíše výjimečné, ačkoliv to může souviset i se způsobem vyplácení některých dávek (např. doplatku na bydlení) ÚP, který požaduje od ubytovaných tyto vazby prokazovat. Věkový průměr ubytovaných se pohybuje kolem 50 let.

Na ubytovně se nachází celkem 9 jedno, dvoj nebo troj lůžkových pokojů. Sociální zařízení a kuchyňka jsou společné. Většina obyvatel je stálých, bydlí zde i několik let. Za poslední rok se obměnili asi 2 ubytovaní. Za lůžko na pokoji se platí měsíčně částka 3800,- Kč u jednolůžkových pokojů, 2780 u dvoulůžkových,- Kč a 2560 u třílůžkových. Majitelem objektu je firma FAULHAMMER s.r.o., která provozuje první a druhé patro stejného objektu jako ubytovnu pro zahraniční a sezónní dělníky. **Ubytovací kapacity města se nacházejí v přízemí objektu. Přízemí ubytovny přitom v podobném režimu fungovalo již dříve, nicméně od roku 2016 za něj převzalo odpovědnost město a kapacita se snížila o 5 míst a došlo ke změně a posílení režimu pro ubytované.** I přesto však ubytovna nefunguje v režimu sociálních služeb a s ubytovanými tak neprobíhá systematická sociální práce. Někteří z nich tak na ubytovně bydlí již řadu let, aniž by došlo k výraznějšímu posunu jejich situace. **Přitom deklarovaným posláním ubytovny je dočasné řešení krizové situace, které se však vzhledem k absenci návazných kroků a dalších možností bydlení neustále odkládá.**

⁷ Zbylé obce ORP se však na chodu ubytovnu odmítají finančně podílet.

Obrázek 2 - Ubytovna firma FAULHAMMER, jejíž přízemí si pronajímá Polička jako městskou ubytovnu (foto: Martin Šmoldas)

Ubytovna pro ženy nebo rodiny

Od listopadu 2012 existuje v Poličce také možnost ubytovat ženy, případně i celé rodiny, které nemají jinou plnohodnotnou možnost bydlení. Na základě jednání firmy Ligamen a.s. s městem Polička bylo dohodnuto, že firma ve svých volných prostorách na adrese P. Jilemnického č. 398 v Poličce zřídí od druhé poloviny roku 2012 ubytovnu pro ženy a rodiny s dětmi. Od ledna 2013 se určené prostory k ubytování zcela zaplnily a v současné době je zde ubytováno celkem asi 18 osob včetně 3 nezletilých dětí. Struktura ubytovaných je následující. Z 18 osob je celkem 9 žen, které obývají ubytovnu samostatně. Z nich je 5 invalidních důchodkyň, 2 pracující, jedna pobírá dávky HN a jedna je starobní důchodkyně. Zbytek jsou matky samoživitelky nebo matky s partnery a jejich děti. Bydlí zde také pověřený správce ubytovny.

Ubytovaní na této ubytovně není vzhledem k podmínkám vhodné pro dlouhodobé bydlení a podmínky nejsou ani přiměřené pro rodiny s dětmi. Jednotlivé pokoje jsou nestandardně uspořádány a některé z nich jsou i průchozí. Na ubytovně není stálý dohled a ubytovna není v režimu sociální služby, takže jediný dohled zde vykonávají osoby pověřené ubytovatelem.

Stejně jako u ubytovny pro muže se i v tomto případě počítalo, že osoby, které tuto ubytovnu využívají, by si průběžně měly hledat jiné nájemní nebo podnájemní bydlení a že se tedy bude jednat jen o dočasné řešení. Nicméně vzhledem k opakovaně zmíněnému nedostatku jakýchkoliv bytů, je to obtížné a ubytovaní zde zůstávají buď delší dobu, nebo dále putují po jiných, nestandardních typech bydlení (azylové domy nebo jiné ubytovny) v širším regionu. Ubytované osoby jsou zde často na doporučení pracovníků OSPODu, nicméně

prvotní zájem majitele objektu je komerční profit a proto jsou zde čas od času ubytovány i osoby nebo rodiny z různých koutů ČR, které mají podobné problémy a z různých důvodů se dozvědí o této možnosti. Část ubytovaných se zde někdy střídá i ve velmi krátkých časových intervalech.

Vzhledem k minimálnímu režimu dochází někdy ke konfliktům buď přímo na ubytovně, nebo mezi obyvateli ubytovny a okolím.

Navzdory uvedeným nedostatkům je těžké prostředí ubytovny kritizovat, protože se v Poličce jedná o jedinou dostupnou možnost bydlení svého druhu a zatím se nikdo nezasadil buď o zlepšení podmínek, nebo zřízení jakékoliv alternativy.

Obrázek 3 - Ubytovna firmy Ligamen (foto: Martin Šmoldas)

Další kapacity krizového bydlení

Další krizové kapacity bydlení v Poličce prakticky neexistují. Mládež opouštějící Dětský domov Polička někdy využívá ubytování v Hotelu Opus Polička, nicméně jedná se spíše o krátkodobé pobyty a tato alternativa je poměrně drahá a pro většinu vyloučených osob nedostupná. Další možnosti se potom nacházejí mimo území obce případně i ORP. Jak už jsme zmínili, osoby v bytové nouzi z Poličky se někdy na doporučení OSVZ či poskytovatelů sociálních služeb podaří umístit do sociálních bytů v obcích Květná, Telecí nebo Sebranice. Azylové domy pro matky s dětmi v okolí jsou ve Svitavách, Koclířově nebo v obci Hamry u Hlinska. Obtížnější je umístit muže, dle zaměstnanců OSVZ bývají volné kapacity v azylových domech až ve vzdálenějších obcích, například v Šumperku nebo v Pardubicích.

Kapacity bydlení nebo pobytové kapacity pro seniory

Stávající kapacity pro bydlení seniorů se zdají být v Poličce prozatím dostatečné, nicméně město bude plánovat v horizontu dalších desetiletí bytové kapacity pro tuto skupinu dle demografického vývoje rozšířit. Názory na aktuální potřebnost bydlení pro seniory se však mohou mezi různými aktéry lišit.

V současné době provozuje na území města pobytové služby pro seniory sdružení ASAZZ - konkrétně se jedná o *Domov pro seniory* v Poličce s **50 lůžky**. V Bystrém se nachází další Domov pro seniory provozovaný rovněž sdružením AZASS. Ubytovací kapacita je **69 klientů**. Krom toho AZASS také disponuje **15 sociálními lůžky** v poličské nemocnici, které někdy slouží jako dočasné provizorium pro seniory, kteří se ocitnou bez jiné možnosti bydlení, nebo čekají na umístění do pobytového zařízení. Vedení organizace usiluje u Pardubického kraje o navýšení kapacit pobytových služeb pro seniory a rozšíření jejich spektra, zatím však bez odezvy. AZASS také do budoucna plánuje zbudování asi 20 tzv. pečovatelských bytů (například bytový dům se 4 byty vznikne v obci Pomezí), které budou umístěny v několika členských obcích sdružení.

V ORP jsou zřízeny dva Domovy s pečovatelskou službou. DPS města Polička, kde bydlí cca **100** lidí a DPS v Bystrém, kde je **22 lidí ve 22 bytech**. Sociálně slabší senioři bydlí také v některých sociálních bytech města, v tzv. zbytkových bytech nebo na ubytovnách.

Pro stanovení potřebnosti budoucích kapacit pro bydlení seniorů nemáme v této zprávě již další kapacitu a pro další postup doporučujeme například konzultace s MPSV nebo Pardubickým krajem.

Počet osob v Poličce ohrožených bezdomovectvím či bytovou nouzí

Při stanovování výčtu populací i jednotlivců ohrožených v Poličce ztrátou bydlení se opíráme o evropskou typologii ETHOS, používanou i v České republice. Ta vychází z principu, že pojetí domova lze chápat ve třech oblastech, jejichž absence může vést k bezdomovectví. „*Mít domov může být chápáno jako: mít přiměřené bydlení, které může osoba a její rodina výlučně užívat (fyzická oblast); mít prostor pro vlastní soukromí s možností sociálních vztahů (sociální oblast); mít právní důvod k užívání (právní oblast)*. Z toho vyplývají čtyři formy vyloučení z bydlení: **bez střechy, bez bytu, nejisté bydlení, nevyhovující bydlení** – všechny tyto situace ukazují na absenci bydlení.“⁸ Možná překvapivě tedy osoby ohrožené ztrátou bydlení chápeme v širším slova smyslu jako bezdomovce či osoby vyloučené z bydlení, přestože v obecně sdíleném pojetí jsou obvykle jako bezdomovci označováni jen lidé přespávající na ulici či v opuštěných objektech. V této zprávě však v souladu s uvedenou typologií rozumíme bezdomovectví jako určité škále problémů těch osob, jejichž bytová nejistota se může v každé chvíli projevit dalším propadem a někteří z nich se nakonec mohou ocitnout i v kategorii „bez

⁸ ETHOS – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení v prostředí ČR. Dostupné z: <http://www.feantsa.org>.

střechy“, tedy v nejhorším, akutním stadiu bezdomovectví. Jak moc to kterým skupinám obyvatel Poličky a potažmo v celém ORP doopravdy hrozí, se pokoušíme stanovit v níže uvedeném výčtu.

Přesné odhady všech lidí v této kategorii nejsou možné, protože neexistuje nástroj, jak se v rozsáhlém regionu dozvědět o bytové nouzi úplně všech lidí. Mezery v odhadech se týkají hlavně seniorů žijících na hranici chudoby, kteří například nejsou v „záchytné síti“ sociálních služeb. Jednoduše tak lze říci, že počítáme jen ty lidi, o kterých víme nebo alespoň tušíme. Jak v textu rovněž několikrát upozorňujeme, nelze jednoduše odlišit osoby bez domova z Poličky a z ostatních spádových obcí. Převážná většina z nich totiž čas od času do Poličky zamíří a velká část z nich zde také zůstane.

Kromě níže uváděných údajů může jako jiné vodítko pro počet lidí ohrožených ztrátou bydlení posloužit také celkový počet lidí s trvalým pobytem na ohlašovně MěÚ Polička, který v září 2017 činil **207 osob, z toho 18 mladších 18 let**. Lidé se přihlašují k trvalému pobytu na MěÚ z mnoha různých důvodů. Mezi nejčastější však patří akutní problémy s dluhy a exekucemi, které často indikují riziko ztráty bydlení. Dle našich zkušeností, může počet osob do 18 let zhruba odpovídat přibližnému počtu rodin ohrožených ztrátou bydlení nebo v bytové nouzi.

Odhadované údaje se vztahují převážně k situaci v období července – září 2017.

Cílové skupiny osob ohrožených ztrátou bydlení dle typologie *Ethos*

Kategorie *Ethos* – bez střechy

V Poličce se nyní nachází zhruba 7 – 11 lidí v situaci zjevného bezdomovectví. Zhruba polovina (5 – 7) z tohoto počtu průběžně přebývá v budově bývalého depa ČD (v blízkosti nádraží), která byla v době výzkumu většinu času volně přístupná. Dle informací z katastru nemovitostí, je pozemek a na něm stojící budova majetkem společnosti České dráhy a. s.⁹

Další osoby bez domova (cca 4) většinou osamoceně přebývají někde v lesích v okolí města (např. v Liboháji nebo u přehrady) nebo v provizorních přístřešcích. Je otázkou, jestli počet bezdomovců v Poličce narůstá nebo se pouze přeskupují. Zvýšený počet lidí na ulici zřejmě souvisí se snížením kapacity (o 5 osob) a změnou řádu na ubytovně pro muže v roce 2016, **ovšem opuštěná budova depa může rovněž stahovat další osoby z širokého okolí, které buď z Poličky původně pocházejí, nebo využívají možnosti dostupného přístřeší.** Na druhou stranu se osoby přebývající v depu nacházejí v takové situaci, že pro ně momentálně neexistuje v Poličce žádná alternativa a v souvislosti s tím by stálo za to, přemýšlet o zřízení nocležny.

Problematika bezdomovectví může mít částečnou souvislost s drogovou problematikou. V Poličce se jedná hlavně o sezónní konzumaci opiátů z nezralých makovic, které jsou volně dostupné na polích v širším okolí

⁹ <http://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=obvUNBWLdVEd5-wauzEGolKq67Ls2Ntcv6pJREfFsewzPnrYKuKllySiKQY19eRkCWimPmQ8YTYr0Mqi60WmaxnYU1IDjlO-iNw2Qtsf3GFgATr-E7eOSrpKMa8SUGUu8ajswqKrVL4=>

města. Drogová „scéna“ je však propojena s dalšími městy přibližně v trojúhelníku Svitavy, Litomyšl a Polička, přičemž se uživatelé kvůli spotřebě přemísťují mezi lokalitami a část z nich může přebývat i v opuštěných objektech ve zmíněných městech nebo někde v blízkosti polí. Z hlediska celkové spotřeby drog a způsobu jejich konzumace však město Polička není považováno za příliš rizikové¹⁰.

Odhady počtu lidí ohrožených bezdomovectvím se liší mezi zástupci města a pracovníky Nízkoprahového denního centra (dále NDC) Oblastní Charity, nicméně obě strany zřejmě nahlíží na problematiku odlišnou optikou. Zatímco město eviduje hlavně osoby, které přebývají převážně venku nebo v depu, pro NDC je klíčovým indikátorem kontakt s klienty a znalost jejich nejisté situace bez možnosti vlastního bydlení. **NDC nyní udržuje kontakt s 21 osobami, které se nacházejí v situaci bezdomovectví nebo s bezdomovectvím hraničící. Část z nich totiž dosud „migruje“ mezi kamarády a příbuznými a venku tak přespávají pouze sporadicky. 13 z těchto osob je z Poličky nebo obcí ORP a 8 z širšího okolí.** Optika NDC je bližší pojetí typologie *Ethos*, ze které vycházíme v této kapitole i my. V rámci ní řadíme do kategorie osob bez střechy: **osoby žijící venku, ve veřejných prostorech nebo v objektech ke kterým nemají (standardní) právní vztah.** To zahrnuje veškeré venkovní přístřešky, stany, opuštěné objekty, vagony, nádražní čekárny, parky, zahradní chatky, prázdné garáže, ale i byty příbuzných, kamarádů nebo různých „dobrodinců“, u kterých mohou dotyční jedinci dočasně přespávat. Právě pro osoby žijící těsně na prahu bezdomovectví přitom kvůli zvýšenému výskytu socio-patologických jevů není vhodným řešením situace pobyt na ubytovně a už vůbec ne squatování v depu, protože by hrozil spíše jejich propad.

¹⁰ Kromě sezónní konzumace opiátů se v Poličce vyskytuje dle odhadů organizace LAXUS maximálně 25 uživatelů pervitinu, kteří však vesměs nepatří mezi rizikové a nežijí na ulici. Celkový počet klientů organizace v Poličce je 12, z nichž je asi 6 aktivních uživatelů.

Obrázek 4 - Opuštěné depo v blízkosti nádraží ČD v Poličce (foto: Martin Šmoldas)

Kategorie Ethos – bez bytu

Další osoby na hranici bezdomovectví se nacházejí v již zmiňovaných ubytovnách, v pobytových službách s omezenou délkou pobytu apod. Na ubytovnách se jedná asi o **33 lidí, z toho je asi 15 žen a 3 děti**. Přestože tito lidé nebydlí na ulici, zařadili jsme je do této kategorie, protože ubytovny jsou nestandardním a pro dlouhodobý pobyt nevyhovujícím typem bydlení bez klasického nájemního vztahu a jejich obyvatelé nemají za stávajících podmínek možnost posunu ke zlepšení situace a pobyt na ubytovnách se pro ně tak stává dlouhodobým provizoriem. Prostředí ubytoven je pak zvláště nevhodné pro děti. Dle údajů Úřadu práce bylo pouze 5 osob na ubytovnách příjemci dávky HN – příspěvku na živobytí.

Výhledově do této kategorie můžeme také zařadit cca **14 klientů Domu na půli cesty v Květné**, pro které po opuštění zařízení zatím neexistuje možnost návazného bydlení a taktéž **24 nezletilých dětí z dětského domova** v Poličce se stejnými vyhlídkami po dovršení 18 let věku.

Část poličských občanů také vzhledem k nedostatečným místním kapacitám bydlí na ubytovnách či azylových domech mimo ORP. Přesné počty se nám však nepodařilo zjistit.

Kategorie Ethos – nevyhovující nebo nejisté bydlení

Odhad počtu osob či rodin žijících v nevyhovujícím či nejistém bydlení je vzhledem k velikosti regionu a rozptýlu sociálně vyloučených osob problematický. Proto jsme vycházeli hlavně z údajů OSPODu o rodinách ohrožených ztrátou bydlení nebo bydlících v nevyhovujících domech či bytech a tyto údaje jsme doplnili o příjemce dávek HN, konkrétně doplatku na bydlení, který indikuje nedostatečné příjmy na pokrytí nákladů na bydlení. Do našich odhadů tak nejsou započítáni sociálně slabší jednotlivci a senioři, kteří na uvedené dávky nedosáhnou a zároveň nejsou klienty OSPODu, ale přesto mohou být ohroženi ztrátou bydlení. Celkový počet lidí v bytové

nouzi tak může být o desítky procent vyšší. Za osoby v nevyhovujícím nebo nejistém bydlení považujeme rodiny či jednotlivce ohrožené ztrátou bydlení například kvůli exekucím, velmi nízkým příjmům, z důvodu rozpadu vztahu či rodiny nebo žijící v přelidněných nebo technicky nevyhovujících domácnostech.

Dle odhadu pracovníků OSPODu, se v září 2017 nacházelo v **Poličce přibližně 14 rodin v bytové nouzi, z toho 3 rodiny vícečetné**, to znamená, že v rodině bylo 3 a více dětí. To by mohlo dle našich odhadů představovat celkově asi **35 - 40 osob. V ostatních obcích se pak nacházelo 11 rodin v bytové nouzi, z toho 4 vícečetné**, což mohlo představovat asi **30 - 35 osob. Celkem tedy 65 – 75 lidí**. Část z nich však v době výzkumu bydlela v sociálních bytech v Poličce, Telecím, Květné nebo na ubytovně.

Celkový počet vyplácených doplatků na bydlení činil v září 2017 **11 v Poličce a 9 v dalších obcích ORP**. Pokud zahrneme příjemce a jejich rodiny s průměrným počtem členů domácnosti, ta by se to mohlo týkat asi **26 osob v Poličce a 22 ve zbytku ORP**.

Další skupiny obyvatel ohrožené v Poličce a ORP bytovou nouzí a sociálním vyloučením

V Poličce ani v ORP se nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita. Mírně zvýšená koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením se pravděpodobně nachází v bytových domech u nádraží v Květné a v soukromých bytových domech v tzv. Bořinách v areálu poličských strojírén.

Příjmová chudoba

Dle šetření ČSÚ¹¹ z let 2015 a 2016 je v České republice ohroženo příjmovou chudobou necelých 10 % obyvatel, přičemž tento podíl se dlouhodobě příliš nemění. Údaje k Poličce sice k dispozici nemáme, nicméně lze předpokládat, že se od průměrných republikových čísel o tolik lišit nebudou, případně budou díky velmi nízké nezaměstnanosti o něco nižší. Na druhou stranu obvyklá výše příjmu může být v Poličce asi o třetinu nižší než celostátní průměr. Průměrná měsíční mzda v Česku činila ve druhém čtvrtletí roku 2017 29346 Kč a medián 24896 Kč. K Poličce podobná statistická data neexistují, nicméně rozbořem výdělků u 32 pozic nabízených v září 2017 ÚP pro Poličku a blízké okolí jsme dospěli k průměrné částce cca 17980 Kč.

Vzhledem k nízkým příjmům má skupina osob ohrožená příjmovou chudobou pochopitelně větší problém dosáhnout na standardní bydlení nebo si ho udržet.

Nejvíce se dle ČSÚ příjmová chudoba dotýká domácností nezaměstnaných a příjemců dávek (69,1 %), s velkým odstupem potom domácností důchodců (11,5 %), samostatně výdělečně činných (9,6 %) a nakonec zaměstnanců (4,1 %). Z hlediska složení rodin a počtu osob v domácnosti jsou nejvíce příjmovou chudobou ohroženy domácnosti neúplných rodin se závislými dětmi (40,1 %), kterých je v Poličce asi 230 - 240 (u nichž je v asi 80 % případů v čele domácnosti žena) a rodin se třemi a více dětmi (22 – 23 %).

Nezaměstnanost v Poličce a ORP

V září 2017 činila nezaměstnanost v Poličce **1,9 %¹²**, což představovalo **110 lidí bez práce¹³**. V rámci celé ORP byla nezaměstnanost jen o něco nižší, **1,8 % s počtem 230 lidí bez práce**. Ze sledovaných regionů Pardubického kraje se jedná o **druhý nejlepších výsledek**.

Příjemci dávek hmotné nouze

Nejvíce ohrožení příjmovou chudobou bývají dlouhodobě nezaměstnaní nad 1 rok a příjemci dávek HN. Tyto dvě skupiny se přitom z velké části překrývají. V září 2017 bylo v Poličce celkem **25 příjemců HN**. Jeden příjemce přitom představuje přibližně jednu domácnost (protože dávku využívají tzv. společně posuzované osoby) kromě jednotlivců na ubytovnách a azylových domech a dalších specifických případů. Celkový počet lidí, kteří jsou

¹¹ BRÁZDÍKOVÁ, Michaela. Chudoba postihuje i zaměstnance. *Statistika a my* [online]. 2016(07-08/2016) [cit. 2017-10-16]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2016/08/chudoba-postihuje-i-zamestnane/>

¹²

Zdroj:

http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/pak/nezamestnanost_v_cislech/statistiky/rok_2017/pardubicky_kraj/zari_2017

¹³ Počet nabízených volných míst byl ve stejném období 276 za ORP a 182 za Poličku

nyň závislí na příjmech dávek v hmotné nouzi tak odhadujeme přibližně na **55 - 60**. Z 25 domácností v HN bylo podle našich odhadů **přibližně 5 domácností samoživitelů**. K uvedeným číslům jsme došli vynásobením počtu domácností v HN průměrným počtem členů poličské domácnosti (s předpokládanou odchylkou), který v současné době činí asi 2,4 člověka. Odhad počtu domácností samoživitelů jsme potom odvodili z výsledků *Analýzy databáze příjemců dávek hmotné nouze* vypracované Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí.¹⁴

Podle našich kvalifikovaných odhadů do skupiny obyvatel ohrožených chudou dle příjmu HN, tak může spadat 0,7 - 1 % obyvatel Poličky. Tato čísla jsou na české poměry poměrně nízká.

Podobná situace byla rovněž ve zbývajících obcích ORP, kde se v září 2017 nacházelo **celkem 33 domácností příjemců HN, tedy asi 80 osob, což představuje rovněž přibližně 0,7 % obyvatel ORP.**

Lidé ohrožení dluhy a exekucemi

Mezi osoby potenciálně ohrožené chudobou a ztrátou bydlení počítáme i osoby, které se potýkají s exekucemi. To se přitom týká průřezově všech skupin obyvatel Poličky a problematika tak není spjatá se sociálním statutem, etnicitou, nezaměstnaností, nebo dalšími běžnými indikátory sociálního vyloučení, nýbrž souvisí spíše s nerealistickými očekáváními nebo nedostatkem socioekonomických kompetencí, které mají za následek neschopnost sestavit a udržet vyrovnaný rozpočet.

Dle údajů *Exekutorské komory České republiky*, zprostředkovaných serverem *mapaexekuci.cz*, se v září 2017 nacházelo v Poličce **329 fyzických osob**¹⁵ postižených soudní exekucí, to jest přibližně **3,76 % všech obyvatel** města, ale až **4,39 % obyvatel v produktivním a vyšším věku (nad 15 let)**.

Zhruba polovina z tohoto počtu mělo 3 a více exekucí a byla tedy předlužených. Zhruba 40 lidí potom dokonce 10 a více exekucí. **Celkový počet aktivních exekucí činil 1505**, z čehož vyplývá průměrně **4,6 exekucí na osobu**. Součet jistiny vymáhané ve všech exekucích překročil **118 miliónů** korun (průměrná jistina dluhu **78 117 Kč** na osobu). Poměrně zajímavé je zjištění, že ve stejnou dobu procházelo v Poličce **91 lidí** procesem oddlužení, tedy **28 % z celkového počtu osob v exekuci**. To je na české poměry, kde se procentuální poměr povolených oddlužení v obcích pohybuje průměrně mezi **5 – 10 %** relativně **vysoká úspěšnost**.

Uvedené počty se však týkají pouze tzv. soudních exekucí. Různé státní nebo samosprávné instituce přistupují rovněž k tzv. správním neboli daňovým exekucím. Jedná se například o obce, úřady, zdravotní pojišťovny a další. Na rozdíl od soudních exekucí nejsou exekuce správní jednotně evidovány a jejich počet se nám tak nepodařilo shromáždit. Získali jsme pouze vybrané údaje od MěÚ Polička. Kvůli absenci souhrnných údajů o

¹⁴ ŠIMÍKOVÁ, Ivana. *Analýza databáze příjemců dávek hmotné nouze: zhodnocení role nákladů na bydlení a dávek spojených s bydlením ve vztahu k příjemcům dávek hmotné nouze* [online]. Praha: VÚPSV, 2012 [cit. 2017-02-04]. S. 21.

¹⁵ Každá fyzická osoba přitom představuje jednoho dospělého člověka, ale důsledky exekuce se samozřejmě dotýkají všech členů zasažených rodin. Při vynásobení osob v exekuci průměrným počtem lidí v poličské domácnosti tak zjišťujeme, že problematika může zasahovat do života až 790 lidí.

správních exekucích se lze domnívat, že celkový počet exekucí a počet osob, které se s nimi potýkají, je v Poličce tedy ještě vyšší než uvedená čísla.

Pohledávky města

Město spravuje a vymáhá pohledávky různým způsobem, které se liší podle jednotlivých odborů. Všechny pohledávky jsou plošně evidovány Odborem finančním a plánovacím. Avšak správcem pohledávky, který je odpovědný za vymáhání, jsou už jednotlivé odbory. Jedná se o Odbor finanční, Odbor dopravní a v menší míře také Odbor správy majetku.

V případě problémů se splácením je preferován splátkový kalendář. Později se přistupuje ke správní exekuci dle daňového řádu a exekutorovi jsou pohledávky postupovány až v okamžiku, kdy není dlouhodobě plněno na základě upomínek ani splátkového kalendáře.

V případě známých, opakovaných dlužníků, většinou s trvalým pobytem na ohlašově úřadu je volen individuální přístup k vymáhání.

Například Odbor finanční a plánovací zajišťuje výběr a vymáhání tzv. místních poplatků, tedy poplatků za psy, komunální odpad a další. Největší položkou jsou přitom pochopitelně poplatky za odpad, kde v září 2017 činila celková kumulovaná dlužná částka 586.046,90 Kč, kterou tvořily pohledávky celkem 300 dlužníků. Za rok 2016 odbor eviduje a vymáhá **53 pohledávek dle daňového řádu a 13 soudní cestou pomocí exekutora.**

Odbor dopravy, evidoval k 31. 12. 2016 celkový kumulovaný dluh na neuhrazených pokutách ve výši 1 952 538,- Kč. Dluhy jsou řešeny nejprve výzvou k úhradě a následně využíváním daňové exekuce, případně jiných možností dle daňového řádu. Oddělení využívá také služeb soudního exekutora v případech, kdy je jinak ve vymáhání neúspěšné. V současné době eviduje odbor zhruba **70 pohledávek vymáhaných dle daňového řádu a asi 100 pohledávek vymáhaných soudní cestou pomocí exekutora.**

Pohledávky vymáhané *Odborem správy majetku* podrobně rozebíráme na straně 33 a 34.

Dluhové poradenství

Lidé, kteří se potýkají s dluhy a exekucemi mají v Poličce jen omezené možnosti, na koho se obrátit o radu či konzultaci. Kromě celé řady komerčních subjektů nabízejících oddlužení a další spojené procedury převážně přes internet se totiž dluhovému poradenství formou odborného sociálního poradenství věnuje pouze *Občanská poradna a Nízkoprahové denní centrum Polička* (dále jen občanská poradna), jejíž poradenství zároveň využívají v komplikovanějších případech i klienti dalších vybraných služeb. Ostatní neziskové organizace nabízejí základní poradenství, nebo své klienty odkazují na jiné organizace. Kromě již zmíněné OP Polička, jsou v blízkém okolí poradny v Pardubicích, Chrudimi nebo Krizové centrum JJ Pestalozziho, o.p.s. Svitavy.

S dluhovou problematikou klientů se potýkají všichni pracovníci ve službách sociální prevence i sociální pracovníci MěÚ a shodně potvrzují, že jde o jeden z největších problémů. Zároveň je však vidět mírný posun situace, kdy v posledních letech nepřibývá tolik nových dlužníků, metody finančních služeb se začínají kultivovat a podmínky pro poskytnutí půjček i služeb oddlužení mají vyšší práh než v minulosti, což je dáno i změnou legislativy. Místo nových dlužníků tak další exekuce přibývají hlavně těm, kteří už nějaké mají z minulosti. To ostatně potvrzují i údaje o počtu exekucí na straně 54, kde je vidět, že vícenásobné exekuce se týkají minimálně poloviny lidí z celkového počtu.

Navzdory tomu, že co do podílu osob v exekuci se čísla v Poličce i v regionu pohybují spíše pod republikovým průměrem, řadě dlužníků se nedostává odborné pomoci. Jediné „specializované“ pracoviště – Občanská poradna, totiž zaměstnává pouze dva pracovníky celkově na 1,5 úvazku. Počet osob v exekuci je však 329 a na jeden úvazek tak v přepočtu teoreticky vychází 219 lidí. Navíc poradna od 1. 7. 2017 již nepodává návrhy na oddlužení a ve městě tak není již žádná jiná bezplatná instituce, která by tuto možnost klientům poskytovala.

Exekuce a dražby

Jedním z velkých rizik souvisejících s exekucemi je zabavení nemovitosti a jejich dražba, což může vést až ke ztrátě bydlení a bezdomovectví. Počet těchto exekucí a dražeb však není na Poličsku příliš veliký a v době výzkumu zde téměř žádné neprobíhaly¹⁶.

¹⁶ V červnu proběhla v Poličce jedna dražba rodinného domu v centru města a další dražba je dlouhodobě připravována na byt v sídlištní zástavbě. V okolních obcích dražby bytů a domů ve sledovaném období neproběhly.

Sociální služby, pobytové kapacity, plánovaná opatření a potřeby

Pro bytovou politiku města Polička je významným faktorem, že vybrané pobytové služby sociální péče v Pardubickém kraji procházejí procesem transformace, nebo tzv. **deinstitucionalizace**. V praxi to znamená, že klienti těchto služeb budou rozptylováni do bytů, kde bude probíhat vlastní služba, chráněné bydlení nebo osamostatňování klientů. V ORP Polička se to týká Domova se zvláštním režimem na zámku v Bystrém. Kromě transformace pobytových sociálních služeb probíhá rovněž transformace vybraných pobytových zařízení institucionální výchovy mládeže, které se však nepočítají mezi sociální služby a spadají pod gesci MŠMT. Tento proces se v Poličce týká Dětského domova. Měnit se bude také uspořádání Domu na půli cesty Květná Zahrada v Květné, což je ale rozhodnutím vedení organizace.

Indikátory a check listy

Bydlení

a) tabulka ukazatelů stavu sociálního vyloučení v obci

	Indikátor	Hodnota	Poznámka	Zdroj
1.	Počet příjemců/společně posuzovaných osob dávek na bydlení v azylových domech, ubytovnách, rekreačních objektech a jiných než obytných prostorech	5		ÚP ČR nebo kvalifikované odhady
2.	Počet obyvatel žijících v nevhodných bytech (kvalifikovaný odhad počtu obyvatel žijících v domech/bytech/lokalitách, které považujeme za nevhodné z důvodu extrémní segregace, přelidněnosti, špatného hygienického stavu, špatného stavebně technického stavu)	Cca 40		vstupní analýza
3.	Celkový počet obecních bytů/dlouhodobě(déle než rok) neobsazené/z toho využitelných pro CS (tzn. vyloučit byty v segregovaných lokalitách, DPS, služební byty ve školách apod.)	207/0/27		obec
4.	Počet nově obsazených bytů za poslední rok celkem/z toho pro CS (počet nově uzavřených smluv s novým nájemníkem za poslední rok/ z toho kvalifikovaný odhad počtu bytů přidělených jako sociální bydlení viz check-list sociální bydlení)	X/1 - 2/1 - 2		obec
5.	Má obec vypracovaná pravidla pro přidělování obecních bytů?	Ano	Pravidla jsou již z roku 1994 a obec je nezveřejňuje	vstupní analýzy
6.	Vyhodnocení pravidel pro přidělování obecních bytů podle check-listu sociální bydlení (použit skóre z check listu)	12/20		vstupní analýza
7.	Počet sociální bytů pro CS ve vlastnictví obce/NNO/soukromých vlastníků (hodnocení	12/0/0		vstupní analýza

	sociálních bytů dle check-listu sociální bydlení)			
8.	Má obec zmapovanou potenciální nabídku sociálního bydlení od jiných vlastníků na území obce? (existence jakékoliv analýzy/ spolupráce se soukromým vlastníkem apod.)	Částečně	Osobní znalost některých pracovníků.	vstupní analýza
9.	Kapacita sociálních služeb na podporu bydlení pro obyvatele obce (kapacity poskytovatelů podle registrace - počet služeb, kapacita klientů + příloha vyplněné check-listy podpora v bydlení)	0		vstupní analýza
10.	Počet obyvatel SVL využívajících služby na podporu bydlení/ celkový počet obyvatel SVL	0/0		vstupní analýza
11.	Počet přihlášek z CS do programů zaměřených na sociální bydlení (programy NNO, samosprávy, obecní byty apod.)	0		vstupní analýza

b) Identifikace závadného bydlení v lokalitě – Sociální byty města/Smetanova 390

Lokalita:	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy	Ne	Pouze jeden byt 1 + 1 má 5 členů a je tudíž přelidněný
Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)	Ne	
Špatný technický stav nemovitostí (viz check-list nezávadné bydlení)	Částečně (vysoké náklady na energie)	Absence zateplení budovy a vytápění bytů starými akumulacími kamny způsobuje, že náklady na energie jsou vyšší než vlastní nájem.
Vyšší ceny nájmu/ energií než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	Ne	

Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)	V budově se občas kumulují jedinci z blízkého squatu a z domu se ztrácí věci	
---	--	--

c) Checklist - sociální bydlení pro domácnosti ohrožené sociálním vyloučením

Lokalita:

Poskytovatel bydlení: (název organizace)

Počet bytů v hodnoceném systému:

Dimenze Dílčí kritérium	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Jasná pravidla pro obsazování bytů		
1. Obec má schválená a veřejná pravidla pro obsazování bytů	Ne	Veřejně dostupné pouze k DPS
2. Pravidla jsou dodržována - postup mimo popsaná pravidla je výjimečný a odůvodněný (živelná pohroma apod.)	Ano	
3. Na rozhodování se podílí sociální pracovníci nebo jiní reprezentanti cílové skupiny	Ano	
Obsazování na základě závažnosti sociální a bytové situace žadatele		
4. Žadatelé, kteří nejsou v bytové nouzi nebo sociálně potřební, nemohou o tyto byty žádat/jejich žádosti jsou vyřazovány	Ne	Ale byt nezískají
5. Zvlášť zranitelné skupiny obyvatel jsou vybírány přednostně (např. jsou bodově zvýhodněny). Mezi takto preferované skupiny patří např.: - domácnosti s nezletilými dětmi (zejména samoživitelé/samoživitelky) - zdravotně postižení - senioři - oběti trestných činů (zejména domácí násilí) - oběti diskriminačního jednání - jiné srovnatelné skupiny	Ano	
6. Domácnosti v závažnější bytové nouzi jsou vybírány přednostně před domácnostmi s relativně lepší bytovou situací. Mezi prioritní situace v bydlení patří např.: - osoby žijící bez střechy (na ulici, noclehárny, azylové domy) - osoby žijící bez bytu (ubytovny, jiné než obytné prostory) - osoby opouštějící instituce (dětské domovy, pěstounskou péči, vězení) - osoby s akutním ohrožením bydlení (návrh na vyklizení bytu, výpověď) - osoby ve významně nevyhovujícím bydlení (stav bytu/domu, přelidnění apod.) - jiné srovnatelné situace	Ano	

7. Nejsou vyžadovány podmínky jako čistý trestní rejstřík, příjem ze zaměstnání apod. ani nejsou vylučováni žadatelé, kterým byl v minulosti nájem bytu ukončen	Ne	
Bydlení je přístupné také domácnostem s dluhy		
8. Dluhy žadatele vůči obci/NNO nejsou při hodnocení na újmu žadateli NEBO Řešené dluhy žadatele vůči obci/NNO (uzavřené splátkové kalendáře apod.) nejsou při hodnocení na újmu žadateli NEBO Bagatelní dluhy nejsou při hodnocení žádosti vůbec zohledňovány (poplatky za psy, popelnice apod.)	Ne (doposud ale nebylo)	
Vstup do bydlení je umožněn i bez trvalého pobytu v obci		
9. Místo trvalého pobytu není pro hodnocení žádosti relevantní NEBO Domácnosti, které v obci skutečně bydlí a mají k ní jasnou vazbu (např. školní docházka dětí, evidence uchazečů o zaměstnání apod.) jsou hodnoceny stejně, jako domácnosti s trvalým pobytem v obci. Doba, po kterou mají domácnosti mít vazbu, není delší, než jeden rok.	Ne	
Vstup do bydlení je bez finanční nebo obdobnou bariéry		
10. Podání žádosti ani uzavření smlouvy není podmíněno zaplacením poplatku nebo dluhu po předchozím nájemníkovi	Ano	
11. Smlouva nepožaduje po nájemníkovi provedení rekonstrukce, uvedení bytu do obytelného stavu apod.	Ano	(řešilo se pouze ve 2 bytech v 90. letech)
12. Jistota (kauce) není při uzavření nájemní smlouvy požadována NEBO Jistota (kauce) je vybírána, ale je pokryta z dávky mimořádné okamžité pomoci NEBO Jistota (kauce) je vybírána, ale je rozložena do nízkých měsíčních splátek, které zvládají domácnosti platit NEBO Jistota (kauce) je odpuštěna domácnostem, které ji nemohou zaplatit	Ano	
Nabízené bydlení je dostatečně stabilní a přiměřené		
13. Domácnosti standardně získávají nájemní smlouvu s délkou trvání alespoň jeden rok	Ne	Dávají u neplatičů na 3 měsíce)
14. Pokud domácnost neporušuje podmínky nájemní smlouvy, je s ní nájem prodlužován. Tento postup je ukotven ve schválených pravidlech	Ano	
15. Pokud uzavření nájemní smlouvy brání problém na straně klienta (např. dluhy vůči dodavatelům energií), je problém vyřešen v jeho prospěch (např. uzavřena podnájemní smlouva)	Ne	
16. Nájem a další náklady na bydlení jsou přiměřené a mohou jej hradit i domácnosti odkázané na dávky (příspěvek na bydlení)	Ano	
17. Byty jsou poskytovány ve standardním udržovaném stavu bez závad, mají koupelnu, WC, kuchyňskou linku	Ano	
18. Byty jsou lokalizovány mimo segregovanou lokalitu	Ano	
Problémy jsou řešeny pomocí sociální práce		
19. Při zjištění případných problémů v bydlení (zejména neplacení, narušování soužití, poškození bytu) je k dispozici pomoc sociálního pracovníka.	Ne (pouze výjimečně)	
20. Informace o předchozích problémech v bydlení jsou využity pro nastavení režimu platby za bydlení (zvláštní příjemce nebo přímá úhrada dávky), intenzity podpory pomocí sociální práce apod.	Ano	

Pozn.: Dílčí kritérium je hodnoceno ANO/NE na základě existence příslušných dokumentů, vyhodnocení jejich obsahu, odpovědí příslušných správců bytů apod.

Pokud není postup upraven nebo z pravidel nelze jednoznačně vyložit, vyplní se do tabulky NE

Celkové skóre: 12/20; 4/7 dimenzí

Zaměstnanost

a) Tabulka ukazatelů stavu sociálního vyloučení v obci

	Indikátor	Hodnota	Poznámka	Zdroj
1.	Počet nezaměstnaných osob v obci	110		ÚP ČR
2.	Počet nezaměstnaných osob ze SVL/podíl nezaměstnaných k celkovému počtu obyvatel SVL	0/0	V Poličce není SVL	ÚP ČR
3.	Počet osob v hmotné nouzi (v obci)	25		ÚP ČR
4.	Počet osob v nekolidujícím zaměstnání (v obci)	x		ÚP ČR
5.	Počet nezaměstnaných absolventů (v obci)	8		ÚP ČR
6.	Počet nezaměstnaných mladistvých (v obci)	8-10		ÚP ČR
7.	Počet nezaměstnaných osob s exekucí (v obci)	x		ÚP ČR
8.	Počet dlouhodobě nezaměstnaných (v obci)	13 - 15 (35 - 40)		ÚP ČR
9.	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob zařazených do systému prostupného zaměstnávání (viz checklist prostupné zaměstnávání)	0		ÚP ČR
10.	Počet volných míst pro osoby s nízkými požadavky na kvalifikaci (dle kategorie 7, 8, 9 ISCO)	Cca 100		ÚP ČR
11.	Počet uchazečů o 1 volné pracovní místo pro nízkokvalifikované osoby	0,61		ÚP ČR
12.	Počet osob vykonávajících veřejnou službu (aktuálně ke dni sběru dat)	x		ÚP ČR
13.	Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 1 rokem)	x		ÚP ČR
14.	Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 2 lety)	x		ÚP ČR
15.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (aktuálně ke dni sběru dat)	x		ÚP ČR
16.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 1 rokem)	x		ÚP ČR
17.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 2 lety)	x		ÚP ČR
18.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (aktuálně ke	13	8 (obec) + 5 (městská firma TES)	ÚP ČR

	dni sběru dat)			
19.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 1 rokem)	x		obec/ÚP ČR
20.	Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 2 lety)	x		obec/ÚP ČR
21.	Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (aktuálně ke dni sběru dat)	x		ÚP ČR
22.	Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 1 rokem)	x		ÚP ČR
23.	Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 2 lety)	x		ÚP ČR
24.	Existence funkční lokální sítě zaměstnanosti (viz checklist)	x		vstupní analýza
25.	Počet obcí vytvořených pracovních míst k podpoře zaměstnanosti prostřednictvím asistentů prevence kriminality, domovníka atp.	x		obec
26.	Existence nastavení systému společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek	x		obec
27.	Počet realizovaných společensky odpovědných veřejných zakázek	x		obec
28.	Výčet zaměstnavatelů, kteří přijímají (jsou ochotni přijímat) zaměstnance s potřebou vyšší míry podpory (např. delší čas na zaučení, ochota přijímat osoby s exekucí, úprava prac. doby, flexibilní výplata mzdy, asistenční služby apod.)	x		vstupní analýza

Zadluženost

a) tabulka ukazatelů stavu sociálního vyloučení v obci

	Indikátor	Hodnota	Poznámka	Zdroj
1.	Podíl osob s exekucí k celkovému počtu obyvatel starších 15 let	4,39 %		www.mapaexekuci.cz
2.	Průměrný počet exekucí na jednu exekuvanou osobu	4,6		www.mapaexekuci.cz
3.	Průměrná výše jistiny jedné exekuce	78 117		www.mapaexekuci.cz

4.	Podíl osob v procesu oddlužení k celkovému počtu obyvatel starších 15 let	1,22 % (91 osob v oddlužení)		vstupní analýza -analýza dat z insolvenčního rejstříku
5.	Celkový dluh vůči městu	2 724 555 Kč (neověřeno)		Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
5a.	Z toho dluh na nájemném	185.971 Kč	31. 7. 2017	Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
5b.	Z toho dluh v souvislosti s poplatky za odpad	586.046 Kč		Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
5c.	Z toho dluh za ostatní položky	?		Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
6.	Počet bezplatných dluhových poraden s možností podání návrhu na povolení oddlužení v obci	0	Do 30. 6. 2017 realizovala Občanská Poradna	Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
7.	Podíl osob v exekuci k přepočtenému úvazku dluhových poradců	219,33		Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)
8.	Počet podaných/schválených návrhů na oddlužení bezplatnými dluhovými poradnami	2 (do 30. 6. 2017)		Vstupní analýza (dotazník Hábl-Halířová)

Sociální služby

a) Checklist - sociální služby

Obec zjišťuje potřeby svých obyvatel a efektivně plánuje sociální služby	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Obec pravidelně v terénu zjišťuje potřeby svých obyvatel v sociální oblasti (obec zjišťuje potřeby svých obyvatel, nejen soc. vyloučených, např. zmapuje zastoupení cílových skupin v obci v souvislosti s objemem finančních zdrojů určených k zajištění soc. služeb): - na obci je pracovník, který tuto činnost vykonává v rámci svého pracovního úvazku ve výši... - alespoň 2x ročně - prostřednictvím jiného subjektu (např. příspěvková organizace obce, NNO, výzkumný subjekt apod.)	Ano	
Obec je schopná ze svého rozpočtu/z rozpočtu ORP/kraje/dotace MPSV kontinuálně zajišťovat práci sociálních pracovníků na obci, kteří poskytují sociální poradenství alespoň dva po sobě jdoucí roky	Ano	Dotace MPSV
Sociální pracovníci na obci aktivně vyhledávají sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené osoby za účelem nabízení pomoci, a to alespoň 2x ročně (nabízení pomoci může znamenat i zprostředkování	Ano	

nabídky služeb NNO či jiných subjektů občanského sektoru)		
Obec vyhodnocuje efektivitu sociálního poradenství sociálních pracovníků obce tím, že sleduje počet odmítnutých klientů, počet zakázek, jejich plnění a zpětnou vazbu od klientů (Sociální pracovník vede statistiku pro MPSV v OK systém/OK nouze. Další informace si vede pracovník v tzv. Standardizovaném záznamu – počty jednotlivých intervencí, řešení problému apod. Zajímá nás, zda tuto statistiku analyzuje také obec tak, aby na zjištění mohla nějakým způsobem zareagovat (např. posílit kapacitu, zajistit školení apod.)	Ano	
Obec prostřednictvím svých pracovníků disponuje pravidelně alespoň 1x ročně aktualizovaným přehledem sítě služeb, který je k dispozici obyvatelům obce (Přehled je seznam/ katalog/databáze poskytovatelů sociálních, expertních a primárních služeb, který může sloužit jako zdroj základních informací pro občany, kteří hledají pomoc. Obce a kraje obvykle disponují takovým katalogem, zjišťujeme, zda je pravidelně aktualizovaný a zda k němu mají všichni občané dostatečný přístup)	Ne	(Je aktualizováno)
Obec průběžně sleduje využívání sociálních služeb svými obyvateli - jak:....	Ano	(od poskytovatelů nebo vlastní činností)
Obec průběžně sleduje efektivitu sociálních služeb na svém území. - jak:....	Ano	
Obec na základě zjištění využití a efektivity služeb plánuje rozvoj sítě služeb na svém území	Ano	
Obec ze svého rozpočtu přispívá na provoz sociálních služeb, které využívají její obyvatelé	Ano	
Obec má zřízenou pracovní skupinu, která na základě zjištěných potřeb a hodnocení kvality pravidelně připravuje plán přerozdělení finančních prostředků na sociální služby (v pracovní skupině jsou zastoupeny např. NNO, příspěvkové organizace atd.)	Ano	
Obec aktivně poptává u poskytovatelů služby, které identifikuje na základě depistáže či jiné analýzy (viz bod 1 a 3) jako vysoce potřebné pro své obyvatele (analýza je jakýkoliv relevantní rozbor potřeb obyvatel provedený interně, nebo externím subjektem, průběžně, nebo na zakázku)	Ano	
Obec aktivně poptává u poskytovatelů služby, které identifikuje na základě depistáže či jiné analýzy (viz bod 1 a 3) jako vysoce potřebné, a to specificky pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit obyvatel (analýza je jakýkoliv relevantní rozbor potřeb obyvatel provedený interně, nebo externím subjektem, průběžně, nebo na zakázku)	Ano	Není SVL

Celkové skóre: 11/12

b) tabulka kapacit sociálních služeb v lokalitě

Název služby	Typ služby	Forma služby	Poskytovatel služby	Kapacita služby	Počet klientů za sledované období (poslední kalendářní rok)	Aktuální počet klientů	Počet zaměstnanců	Počet úvazků

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bezpečnost

(v obci je v podstatě nulová kriminalita)

a) Checklist - prevence kriminality a rizikové chování

Dimenze Dílčí kritérium	Splnění kritéria Ano/Ne	Poznámka
Obec se pravidelně a efektivně zabývá prevencí kriminality		
Obec má identifikována riziková místa ve městě (na základě pocitů obyvatel, resp. jiné validní analýzy)	Ne	
Obec na svém území sleduje migraci obyvatel (sledováním migrace se rozumí skutečnost, že obec jakýmkoliv způsobem - tradičně skrze matriku - zjišťuje migrační saldo obyvatelstva, vyhodnocuje ho a pracuje s ním při strategickém plánování)	Ne	
Na území obce funguje služba na pomoc obětem trestných činů a domácího násilí (služba pokrývající území obce může být poskytována jakýmkoliv subjektem - obec, NNO...)	Ne	
Na území obce funguje služba na pomoc obětem sexbyznysu a nucené prostituce (služba pokrývající území obce může být poskytována jakýmkoliv subjektem - obec, NNO...)	Ne	
Obec na svém území strategicky plánuje programy prevence kriminality	Ano	
Obec má zřízenou pracovní skupinu, složenou z klíčových partnerů, která na základě zjištěných potřeb a jejich vyhodnocení průběžně navrhuje opatření k prevenci kriminality	Ano	
Obec ze svého rozpočtu přispívá na preventivní aktivity, které využívají její obyvatelé.	Ano	
Obec vyhodnocuje efektivitu vynaložených prostředků na preventivní aktivity (efektivitou se rozumí zhodnocení z hlediska vynaložených prostředků i kvality)	Nezjištěno	
Obec průběžně vyhodnocuje dostupná statistická data v oblasti rizikového chování		
Obec na svém území sleduje počet drogově závislých	Ano	
Obec na svém území sleduje počet drogově závislých sociálně vyloučených osob	Ne	
Obec na svém území sleduje pohyb osob závislých na hazardních hrách	Ne	
Obec na svém území sleduje počet sociálně vyloučených osob závislých na hazardních hrách	Ne	
Obec na svém území sleduje vývoj mravnostní kriminality	Nezjištěno	
Obec na svém území sleduje počet ohlášení na místní policii (státní i městskou) ze strany obyvatel sociálně vyloučených lokalit	x	V obci nejsou SVL
Obec na svém území sleduje počet výjezdů policie na základě ohlášení ze strany obyvatel sociálně vyloučené lokality	x	

Obec využívá nástroje snižující pravděpodobnosti výskyt rizikového chování		
Obec na svém území reguluje hazard	Ano	
Obec na svém území využívá monitorovací kamerový systém	Ano	
Obec využívá monitorovací kamerový systém k plánování preventivních aktivit	Ne	
Obec na svém území využívá služby sociální prevence určené pro mládež.(NZDM, SAS pro rodiny s dětmi)	Ano	
Obec podporuje volnočasové aktivity pro děti a mládež (zřizuje, přispívá finančně, přispívá materiálně, sleduje potřeby obyvatel v této oblasti)	Ano	
Obec na svém území využívá služby sociální prevence určené osobám závislým na návykových látkách a osobám bez přístřeší. (NZDC, azylový dům, noclehárna, TP pro osoby bez přístřeší, adiktologická ambulance, K-centrum)	Ano	
Obec na svém území realizuje programy:		
Domovník	Ne	
(Romský) mentoring	Ne	
Obecně prospěšné práce	Ano	
Asistent prevence kriminality	Ne	
Jiné:		
Obec aktivně řeší sociální klima v obci		
Obec průběžně monitoruje případné napětí mezi různými skupinami obyvatel obce (např. analýzou policejních statistik, mediální analýzou, výměnou informací s TP NNO apod.)	Ne	
Obec umí v případě potřeby vzniklé napětí řešit (má stanovený postup, nástroje, kapacity)	Nezjištěno	
Obec zná nástroje na minimalizaci konfliktů při protestních akcích či pochodech a umí je využívat (např. disponuje plánem postupu při potenciálně konfliktním shromáždění; ví, na koho se obrátit apod.)	Nezjištěno	
Obec na svém území sleduje projevy diskriminace za účelem jejího zmírňování (např. sleduje rozmístění dětí do ZŠ, segregovaná veřejná prostranství apod.)	Nezjištěno	
Obec disponuje komunikačním plánem na téma bezpečnosti v obci	Nezjištěno	
Nižší pocit důvěry v instituce ze strany cílové skupiny		
Městská policie se účastní preventivních akcí či programů v obci (besedy, osvětové akce, společenské akce apod.)	Ano	
Státní policie se účastní preventivních akcí či programů v obci (besedy, osvětové akce, společenské akce apod.)	Ano	
Policie (obecní, popř. státní) spolupracuje s místními ZŠ, SŠ v oblasti prevence kriminality a rizikového chování	Ano	
Městská policie proškolení všechny své zaměstnance v oblasti hate crime a práce s menšinami	Ne	

Celkové skóre: